

B. Nemet, dipl.ing.

25.01.10

ANALIZA RAZVITKA INVENTIVNE DJELATNOSTI NA TEMELJU BROJA PRIJAVA I ISHOĐENIH PATENATA 1995-2009.G.

Analiza se temelji na podacima Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (tabele 1 i 2), a izrađena je kao prilog prijedlogu za izmjenu ili dopunu zakonske regulative kojom bi trebalo unaprijediti inventivnu djelatnost u funkciji razvitka poduzetništva i gospodarskog oporavka temeljenog na proizvodnim djelatnostima.

Pregledi u nastavku ujedno daju sliku o razvitku inventivne djelatnosti po županijama, kako u apsolutnom broju prijava i uspješno okončanih postupaka za izdavanje patenta, tako i u broju započeti i uspješno okončani prijava patenata na 100 000 stanovnika također po županijama.

Bilo bi interesantno broj patenata staviti u odnos i sa bruto društvenim proizvodom, budući da je za očekivati da bi gospodarski intenzivnije i bogatije sredine trebale pokazivati veći uspjeh i u stvaranju i zaštiti inovacija, međutim podaci o bruto društvenom proizvodu po županijama nisu dostupni putem Interneta, već je dostupan jedino (pokusni) popis stanovništva po županijama, pa je u analizi primijenjena barem relativizaciju u odnosu na broj stanovnika.

Iz usporedbi u nastavku nedvojbeno proizlazi da je računajući u apsolutnim iznosima najuspješnija zagrebačka županija i grad Zagreb, a bolje uspjehe postiže također još nekoliko županija.

U dijelu analize, županije koje imaju manje od prosječno 2 priznata patenta godišnje uključena su zajednički u grupu "OSTALE ŽUPANIJE".

Kad se međutim broj prijava i ishođenih patenata svede na 100 000 stanovnika, razvidno je da prednost Zagrebačke županije i grada Zagreba nije više toliko izražena, te približno jednake rezultate postižu Primorsko-goranska županija u prijavama patenata i Splitsko-dalmatinska u uspješno okončanim postupcima, tj. u broju izdatih patenata.

Prosječan broj izdatih patenata u godini kreće se od 0 (Ličko-Senjska županija) do 39 (Zagrebačka i grad Zagreb), s prosjekom svih županija od od 3,92 priznanih patenta na godinu.

Iz evidencije slijedi, da se prosječno samo 19,77 % prijava uspješno okonča. Udio uspješno okončanih postupaka se kreće od 0 (Ličko-Senjska županija) do 38,18 % u Požeško-slavonskoj županiji. Primjećuje se značajno različiti poredak prema postotku uspješno okončanih prijava u odnosu na poredak po apsolutnom i relativnom broju prijava i izdatih patenata. Drugim riječima, županije koje imaju velik broj prijava, pa i izdatih patenata, bilježe manji postotak uspješno okončanih predmeta od nekih županija koje imaju relativno mali broj prijava. Iz toga se zaključuje da te županije (Požeško-slavonska, šibenska, Koprivničko-križevačka, pa i Dubrovačko-neretvanska) ozbiljnije pristupaju postupku zaštite od vodećih županija prema broju prijava.

Zanimljivo je također da četiri od 6 vodećih županija imaju pozitivan trend rasta broja prijava između 43 i 54 %, a istarska županija čak 121 % u petnaestogodišnjem razdoblju 1995-2009.g, dok Zagrebačka i grad Zagreb bilježi rast od svega 12 %. Jedna od najuspješnijih županija prema broju prijava (Splitsko-dalmatinska), u istom razdoblju bilježi međutim jaki pad od 53 %. Iako se navedeni rast može činiti značajnim, mora se uzeti u obzir da je ostvaren u 15 godina, odnosno da je godišnja stopa rasta svega negdje oko 3,3 %. Trendovi u županijama s manje od 2 priznata patenta godišnje nisu analizirani.

Posebno zabrinjava izuzetno velik pad (cca 50 %) prijava zagrebačke županije i Grada Zagreba u razdoblju 2005-2009.g, tj. u posljednje četiri godine.

Na kraju treba konstatirati, da je ostvareni godišnji broj prijava patenata po županiji, a posebno onih uspješno okončanih (3,9) nedopustivo mali, pa se bez odlaganja moraju poduzeti ozbiljne zakonske i poticajne mjere kako bi se stanje popravilo. Posebno je nužno ozbiljnije shvaćati udruge inovatora kao bitan resurs za generiranje inovacija.

ANALIZA USPJEŠNOSTI RH U ZAŠTITI INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

25.01.10

PRIJAVE PATENATA

* Podneseni zahtjevi (uključujući i podneske) - godina se računa po datumu podnošenja, gledaju se svi tipovi pošte

TABELA 1

Županija	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ukupno	godišnji prosjek
1 Zagrebačka i Grad Zagreb	249	364	161	127	127	119	136	112	162	190	148	197	167	198	129	170	138	103	2997	166,5
2 Splitsko-dalmatinska	25	41	31	40	39	50	42	40	23	35	25	29	37	25	31	30	19	15	577	32,1
3 Primorsko-goranska	92	56	18	46	15	35	22	30	44	47	30	53	46	29	46	42	44	42	737	40,9
4 Osječko-baranjska	6	9	7	8	10	9	13	14	23	13	17	19	20	23	20	12	7	19	249	13,8
5 Istarska	16	7	6	6	6	6	11	6	12	13	12	17	18	13	17	11	15	11	203	11,3
6 Varaždinska	6	11	7	1	11	11	6	13	27	9	26	19	22	16	19	7	10	10	231	12,8
7 Koprivničko-križevačka	3	5	3	1		3	5	12	10	9	7	9	11	6	1	3	2	2	92	5,1
8 Međimurska	5	4	3	2	2	2	3	2	2	8	12	9	15	15	10	13	15	4	126	7,0
9 Dubrovačko-neretvanska	10	8	4	6	4	5	5	4	3	3	3	6	6	5	2	3	2	1	80	4,4
10 Šibenska		1	1	10	8	4	5	4	4	8	5		1	4	1	1	5	2	64	3,6
11 Požeško-slavonska	3		5	3	4	1	6	2	6	4	5	4	3	1	1	4	3		55	3,1
12 Karlovačka	12	18	9	3	7		1	5	4	6	15	11	7	16	9	12	15	10	160	8,9
13 Sisačko-moslavačka	26	8	9	9	10	14	6	10	6	2	8	3	6	2	4	5	11	4	143	7,9
14 Vukovarsko-srijemska		1	1	1		2	1	1	3	4	5	4	5	5	6	9	9	10	67	3,7
15 Zadarsko-kninska	4	4	4	4	6	1	13	4	13	2	5	6	7	4	13	5	5		100	5,6
16 Bjelovarsko-bilogorska	5	10	5	3	3	1	5	3	2	4	2	6	4	3	1	3	4	6	70	3,9
17 Krapinsko-zagorska	2	5	2		3	3	4	5	2	1	3	2	8	1	1	4	1	1	48	2,7
18 Brodsko-posavska	15	2	3	3	1	4	22	1	18	9	7	7	12	6	7	10	10	8	145	8,1
19 Virovitičko-podravska	1	2					1	2	1	5		2	4	1		2	19	5	45	2,5
20 Nepoznato	3	24	7	2		2	2	1	3		1	1			4	1			51	2,8
21 Ličko-senjska	2			1	1	1	1	1						1	1		1	1	11	0,6
Ukupno	485	580	286	276	257	273	310	272	368	372	336	404	399	374	323	347	335	254	6251	347,3

vjerovatno je riječ većinom o prijenosu iz Beograda

Prosječna prijava/županija:	23,1	27,6	13,6	13,1	12,2	13	14,8	13	17,5	17,7	16	19,2	19	17,8	15,4	16,5	15,95	12,09524	297,7	16,5
------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-----------	-------------	-----------	-------------	-------------	-----------	-------------	-----------	-------------	-------------	-------------	--------------	-----------------	--------------	-------------

Izvor podataka (Tabele 1 i 2) : DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Obrada: SAVEZ UDRUGA INOVATORA RIJEKA

PRIZNATI DOMAĆI PATENTI U RH 1995-2009.G.
 REDOSLJEDOM UKUPNO IZDATIH PATENATA
 godina se računa po datumu objave

TABELA2

Županija	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ukup no	godiš prosj	% odobrenih
1 Zagrebačka i Grad Zagreb	4	24	23	20	36	52	51	44	54	35	34	40	53	62	53	585	39,0	19,5
2 Splitsko-dalmatinska		2	2	10	8	21	19	16	15	10	4	16	16	15	15	169	11,3	29,3
3 Primorsko-goranska			3	1	7	15	11	4	11	8	6	10	10	19	12	117	7,8	15,9
4 Osječko-baranjska		1	1	2	1	1	9	2	7	2	2	4	5	6	7	50	3,3	20,1
5 Istarska				2	3	4	2	6	2	6		3	8	3	9	48	3,2	23,6
6 Varaždinska		1		2		1		8	3	2	2	1	6	11	7	44	2,9	19,0
7 Koprivničko-križevačka			2	2			1	1	2	6	3	5	3	3	2	30	2,0	32,6
8 Međimurska					1		1	2	2	2	4	3	3	7	1	26	1,7	20,6
9 Dubrovačko-neretvanska		1				7	4	1	2			2	2	3	1	23	1,5	28,8
10 Šibenska			1		1	6	2		6	1	1	3			1	22	1,5	34,4
11 Požeško-slavonska			1				2	1	2	3	2	2	5	1	2	21	1,4	38,2
12 Karlovačka					2		2		1		6	3		4	3	21	1,4	13,1
13 Sisačko-moslavačka				1		1	2	2	1	3	1	1	1	1	2	16	1,1	11,2
14 Vukovarsko-srijemska								1		1	3	3		2	5	15	1,0	22,4
15 Zadarsko-kninska						3	3			1	1	1	1	2		12	0,8	12,0
16 Bjelovarsko-bilogorska		1	1		1	1	2	1					1		1	9	0,6	12,9
17 Krapinsko-zagorska					1		1		2	1	1	1	1	1		9	0,6	18,8
18 Brodsko-posavska		1								1	2	1		1	2	8	0,5	5,5
19 Virovitičko-podravska		1								1		2		2	1	7	0,5	15,6
20 Nepoznato					1	2				1						4	0,3	7,8
21 Ličko-senjska																0	0,0	0,0
22 Ukupno	4	32	34	40	62	114	112	89	110	84	72	101	115	143	124	1236	3,9	19,8

žup.ispod 2 prizn.pat/g ukup:	0	4	3	1	7	20	19	8	16	15	21	22	14	24	19	193		
pros.j.žup.sa ispod 2 prizn.g.	0,00	0,29	0,21	0,07	0,50	1,43	1,36	0,57	1,14	1,07	1,50	1,57	1,00	1,71	1,36	13,8	0,92	17,2

Samo su dvije županije ishodile više od 10 patenata godišnje, a dvije trećine županija godišnje dobiva manje od 2 patenta godišnje. Prosjek za sve županije iznosi 3,9 priznatih patenata godišnje. Prosječno svega 19,8 % prijava završava izdavanjem patenta. Prosječno u RH, na 100 000 stanovnika prijavi se 6,1 a izda 1,15 patenata.

TABELA 3

**BROJ PRIJAVA I PRIZNATIH
 PATENATA NA 100 000
 STANOVNIKA PO ŽUPANIJAMA**

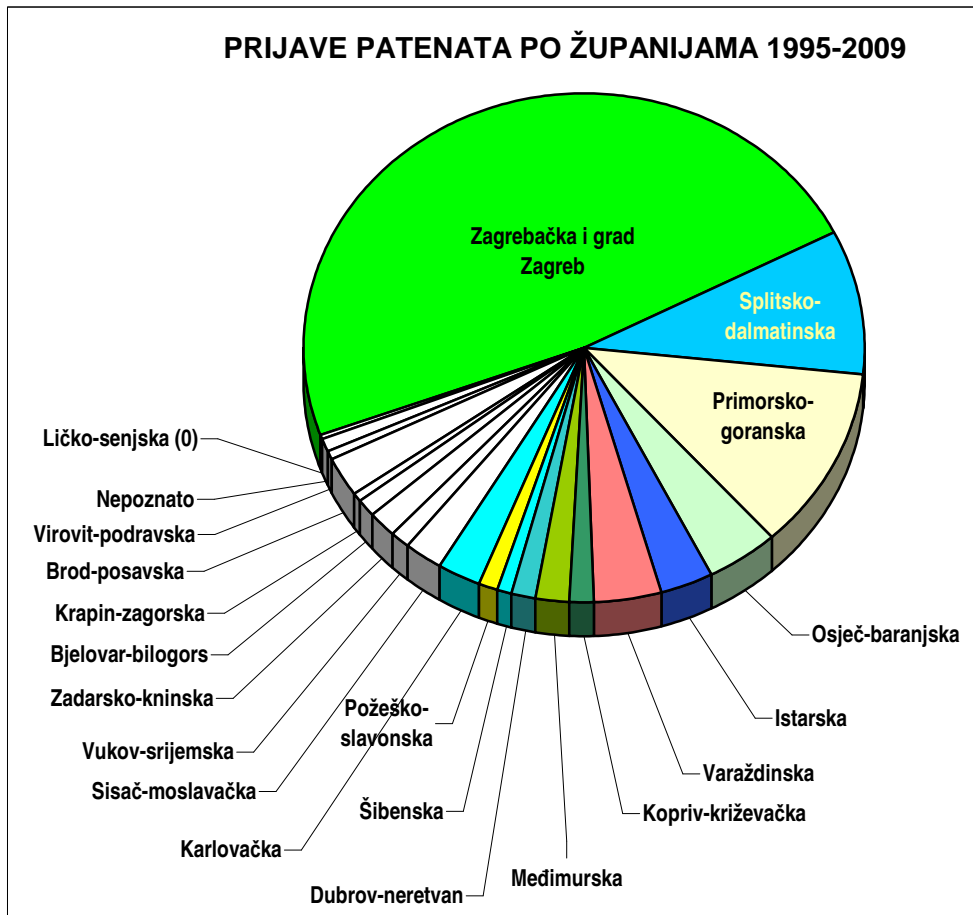
broj stanovnika 2001.g.	prijav.Pat na 100000 stanovn.	prizn.pat na 100000 stanovn.
1 088 841	275,2	53,7
463 676	124,4	36,4
305 505	241,2	38,3
330 506	75,3	15,1
206 344	98,4	23,3
184 769	125,0	23,8
124 467	73,9	24,1
118 426	106,4	22,0
122 870	65,1	18,7
112 891	56,7	19,5
85 831	64,1	24,5
141 787	112,8	14,8
185 387	77,1	8,6
204 768	32,7	7,3
162 045	61,7	7,4
133 084	52,6	6,8
142 432	33,7	6,3
176 765	82,0	4,5
93 389	48,2	7,5
53 677	20,5	0,0
4 437 460	140,87	0,00
Prosje/god	6,09	1,15

ostali

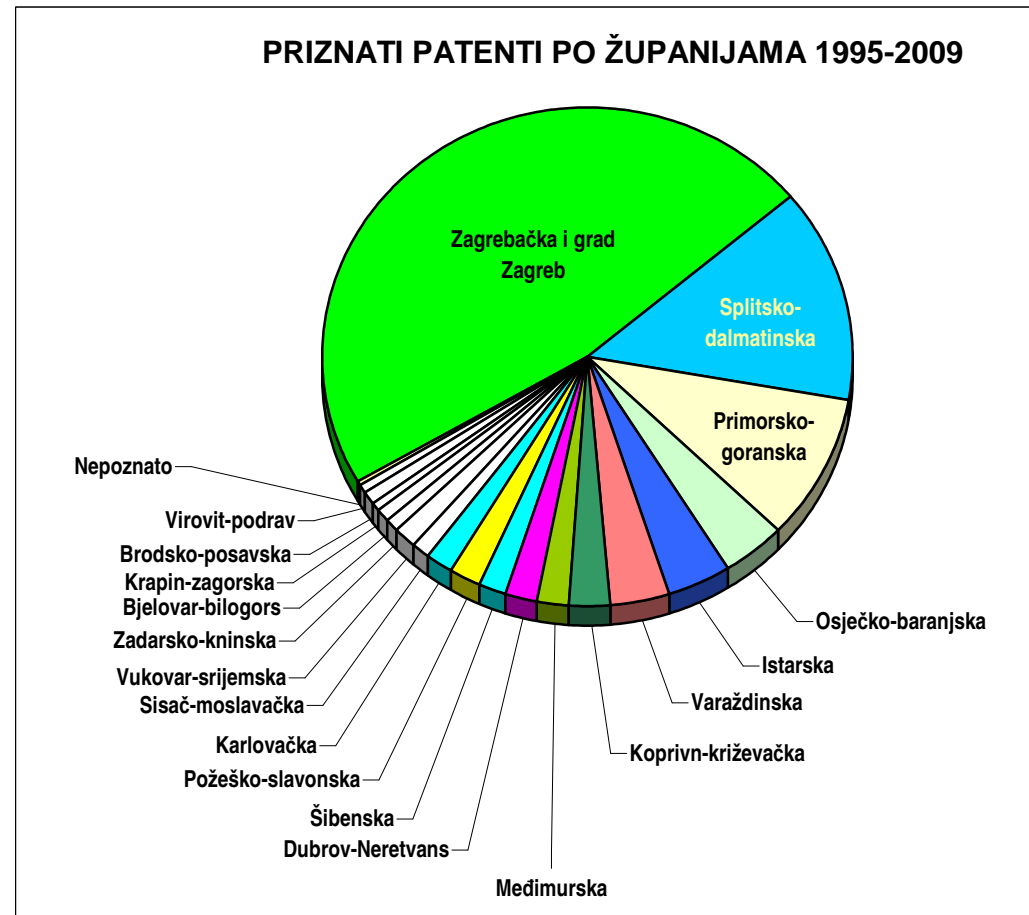
Primjećuje se značajna razlika u odnosima kad broj prijavi izdatih patenata iskažezavisno o broju stanovnika županija

PRIJAVE PATENATA I USPJEŠNO OKONČANI POSTUPCI 1995-2009 G. PO ŽUPANIJAMA

Graf 1

Graf 2

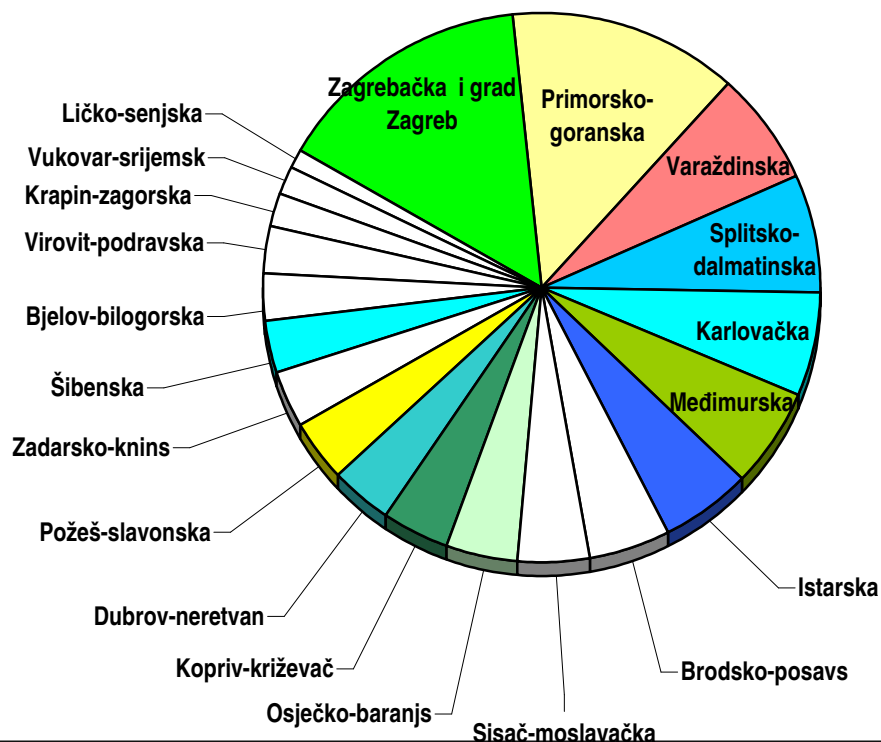

Po apsolutnom broju prijava i izdatih patenata gotovo polovinu hrvatskih zaštita patentom ostvaruje Zagrebačka županija i grad Zagreb. Uz nju se po broju zaštita izdvajaju Primorsko-goranska županija (posebno u prijavama) i Splitsko-dalmatinska (posebno po izdatim patentima).

**PRIJAVE PATENATA I USPJEŠNO OKONČANI POSTUPCI 1995-2009 G. PO ŽUPANIJAMA
SVEDENI NA BROJ ZAŠTITA NA 100 000 STANOVNIKA ŽUPANIJE**

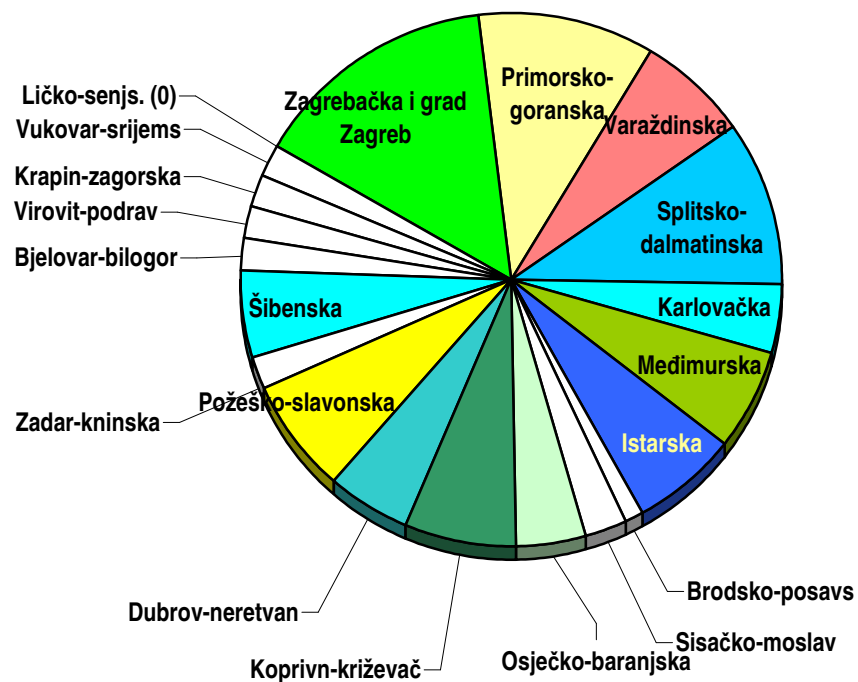
Graf 3

**PRIJAVE PATENATA NA 100 000
STANOVNIKA 1995-2009 PO ŽUPANIJAMA**

Graf 4

**PRIZNATI PATENTI NA 100 000 STANOVNIKA
1995-2009 PO ŽUPANIJAMA**

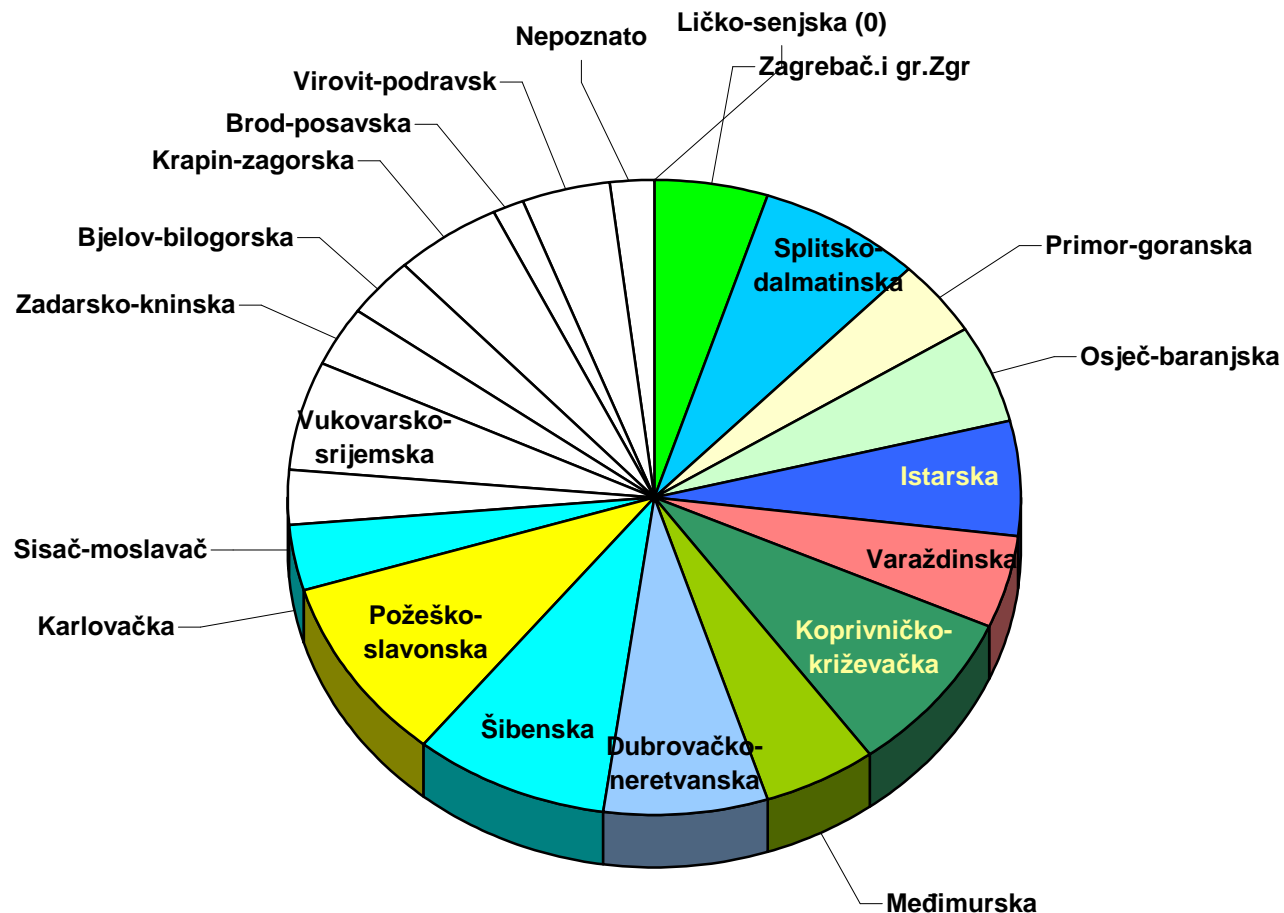
Svedeno na broj stanovnika, sa Zagrebačkom županijom je približno izjednačena Primorsko-goranska u broju prijave, te Splitsko-dalmatinska u broju izdatih patenata. I ostale županije pokazuju bolji rezultat u relativiziranom prikazu, posebno u broju izdatih patenata na 100 000 stanovnika, osobito istarska, Požeško-slavonska, Koprivničko-križevačka, Međimurska, Šibenska, pa i Dubrovačko-neretvanska i Karlovačka. Razdioba je u relativiziranom prikazu prilično ujednačena uz ipak izraženu prednost tri prvo spomenute županije.

TABELA 4

plas man	Županija	% odobrenih
1	Požeško-slavonska	38,2
2	Šibenska	34,4
3	Koprivničko-križevačka	32,6
4	Splitsko-dalmatinska	29,3
5	Dubrovačko-neretvanska	28,8
6	Istarska	23,6
7	Vukovarsko-srijemska	22,4
8	Međimurska	20,6
9	Osječko-baranjska	20,1
10	Zagrebačka i gr. Zagreb	19,5
11	Varaždinska	19,0
12	Krapinsko-zagorska	18,8
13	Primorsko-goranska	15,9
14	Virovitičko-podravsk	15,6
15	Karlovačka	13,1
16	Bjelovarsko-bilogorska	12,9
17	Zadarsko-kninska	12,0
18	Sisačko-moslavačka	11,2
19	Nepoznato	7,8
20	Brodsko-posavska	5,5
21	Ličko-senjska	0,0
Ukupno		19,77

Graf 5

POSTOTAK USPJEŠNO OKONČANIH PRIJAVA

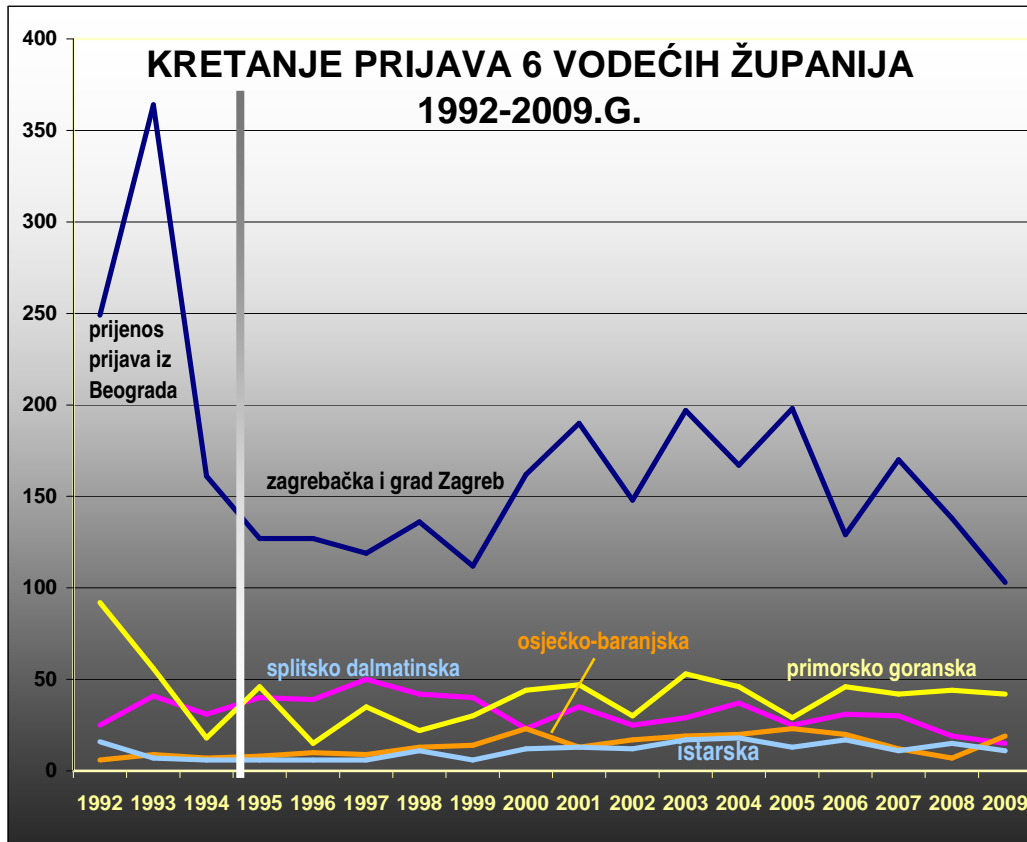
Broj uspješno okončanih prijava se kreće od 5,5 do 38 % od ukupnog broja prijava, sa slabim prosjekom os cca 20 %, što znači da se samo jedna od pet prijava uspješno privede kraju. Posebno je interesantno da županije koje vode po broju prijava i izdatih patenata (osim Splitsko-dalmatinske) nisu među najboljima po ozbiljnosti vođenja postupka, te se na vrhu redosljeda po ovom kriteriju nalaze Požeško-slavonska sa

38% uspješno okončanih postupaka, Šibenska sa 34,4 % i Koprivničko-križevačka sa 32 %, te Dubrovačko-neretvanska sa 29,3 %, dok je Zagrebačka sa 19 % na desetom mjestu.

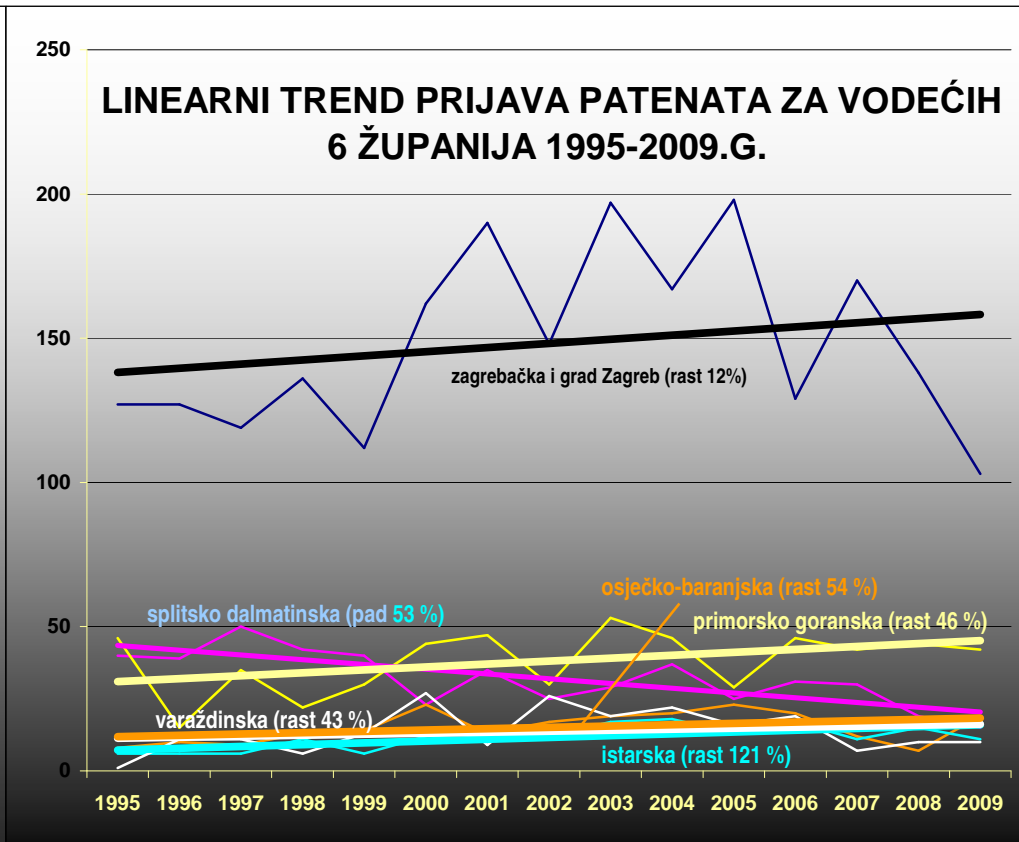

SAVEZ UDRUGA INOVATORA RIJEKA

Graf 6

Graf 7

Ako se isključi razdoblje do 1994.g.u kome pretpostavljeno velik broj prijava predstavlja prijenos predmeta iz bivše SFRJ, mora se konstatirati da je prosječan broj od 16,5 prijava, a pogotovo prosjek od 4 izdana patenta godišnje po županiji katastrofalan. Uz to, **upadljiv je 50 % pad broja prijava najjače, Zagrebačke županije i grada Zagreba u posljednje četiri godine (sa cca 198 na 103 prijave godišnje).** Iz linearnih trendova slijedi da Zagrebačka županija bilježi trend rasta od svega 12 % u 15 godina, odnosno prosječna godišnja stopa rasta za tu najjaču županiju iznosi svega **8 promila godišnje**, što je jedva više od stagnacije. Ostale vodeće županije bilježe pedesetak postotni rast u 15 godina, odnosno godišnju stopu rasta od slabih 3,3 %. Najveću godišnju stopu rasta od 8 % bilježi Istarska županija, dok po broju izdatih patenata dobro plasirana Splitsko-dalmatinska županija bilježi osjetan pad od 53 % u petnaest godina, odnosno godišnju stopu od -3,5 %. **Ova kretanja ne daju razloga za optimizam, te je neophodno hitno poduzeti efikasne fiskalne mjere, uz OZBILJNIJE financiranje udruga inovatora kao nositelja inventivne djelatnosti, koje se uz rijetke izuzetke financiraju simbolično ili se uopće ne financiraju.**